

Nr 60.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1952/53.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln (punkterna 58, 95, 122 och 171) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1952/53 beräkna följande förslagsanslag, nämligen

Ersättning till försvarets fastighetsfond:

Arméns delfond	kronor 25 158 000
Marinens delfond	» 8 927 000
Flygvapnets delfond	» 15 201 000
Befästningars delfond	» 14 717 000

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 51, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 8 februari 1952, föreslagit riksdagen att dels godkänna vid berörda statsrådsprotokoll såsom bilaga fogat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1952/53, dels ock för budgetåret 1952/53 under fjärde huvudtiteln anvisa följande förslagsanslag, nämligen

Ersättning till försvarets fastighetsfond:

Arméns delfond	kronor 25 357 000
Marinens delfond	» 9 170 000
Flygvapnets delfond	» 15 217 000
Befästningars delfond	» 13 643 000

Angående grunderna för beräkningen av medelsbehovet för *reparation och underhåll* av försvarets byggnadsbestånd må framhållas, att försvarets byggnadsbestånd uppdelas i tre grupper beroende på fastigheternas ålder. Medelsbehovet för reparationer och underhåll beräknas till viss procent av den faktiska byggnadskostnaden för varje särskild fastighet omräknad till 1935 års prisnivå. Denna underhållsprocent, omräknad till 1951 års prisnivå med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex (242), utgör i första gruppen 2,66 % för arméns och flygvapnets delfonder och 3,63 % för marinens delfond samt i andra och tredje grupperna 1,94 % respektive 0,97 % för alla tre delfonderna utom beträffande flygfält och befästningar, för vilka gälla särskilda bestämmelser.

Vid beräkningen av underhållskostnaderna för byggnader m. m. å arméns, marinens och flygvapnets delfonder har fortifikationsförvaltningen till värdet

av å delfonderna den 30 juni 1951 redovisade anläggningar lagt värdet av byggnader, som beräknas skola under innevarande budgetår upptagas till redovisning å delfonderna, medan å andra sidan fråndragits värdet av byggnader, som under innevarande budgetår beräknas skola avgå ur delfonderna. Fortifikationsförvaltningen har därvid å arméns delfond såsom tillkommande post bland annat upptagit värdet av vissa byggnader å Järvafältet, vilka förvaltningen föreslagit skola överföras från jordbruks- och skogsfastigheter till kasernfastigheter. Genom beslut den 1 februari 1952 har Kungl. Maj:t sedermera förordnat, att ifrågavarande byggnader skola per den 30 juni 1952 invärderas i arméns delfond och samtidigt redovisas såsom i sin helhet indirekt avskrivna. Enligt riksräkenskapsverkets förslag skulle för löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. beräknas ett belopp av 9 033 000 kronor. För smärre förbättringsarbeten skulle utgå 903 000 kronor, utgörande i runt tal tio procent av posten till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. Med hänsyn till de svårigheter som för närvarande råda i fråga om arbetskraft inom byggnadsfacket har departementschefen emellertid — i likhet med vad som föreslagits beträffande det civila byggnadsbeståndet å statens allmänna fastighetsfond — ansett sig böra föreslå en allmän nedskärning av de löpande reparations- och underhållskostnaderna med fem procent under nästa budgetår. Denna tillfälliga reduktion torde böra omfatta samtliga delfonder under försvarets fastighetsfond. I enlighet härmed har departementschefen för *arméns delfond* till löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. beräknat ett belopp av 8 580 000 kronor (nu 6 857 000 kronor) och till smärre förbättringsarbeten ett belopp av 858 000 kronor (nu 685 000 kronor).

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för arméns delfond beräknar departementschefen för nästa budgetår till 16 150 000 kronor (nu 12 064 000 kronor).

Beträffande *marinens delfond* beräknas för nästa budgetår 2 704 000 kronor (nu 2 159 000 kronor) för löpande reparation och underhåll av byggnader m. m. och 270 000 kronor (nu 216 000) till smärre förbättringsarbeten. De sammanlagda reparations- och underhållskostnaderna för marinens delfond beräknas för samma budgetår till 5 871 000 kronor (nu 4 354 000 kronor).

Vidkommande härefter *flygvapnets delfond* må erinras att enligt de av 1948 års riksdag beslutade grunderna för beräkning av underhållskostnaderna för flygfälten skola ifrågavarande kostnader beräknas i viss relation till anläggningsvärdet, varvid för flygfälten med därå befintliga rullbanor och andra för flygverksamhetens bedrivande omedelbart avsedda anordningar skall tillämpas en underhållskvot av 1,5 % av anläggningsvärdet den 1 juli 1946, medan underhållskvoten för å flygfälten befintliga befästningsanläggningar (flygplanvärn och flygplanvägar) skall vara densamma som skall gälla beträffande befästningar. Då för omräkning av flygfältens bokförda värde till anläggningsvärdet den 1 juli 1946 icke finnes någon användbar indexserie, har fortifikationsförvaltningen beräknat underhållsmedlen å bokförda värdet efter avdrag av värdet av icke färdigställda anläggningar till i runt tal 1 724 000 kronor

Riksräkenskapsverket anser, att denna beräkningsmetod tills vidare bör godtagas. För flygfältens befästningsanläggningar har med tillämpning av den för anläggningar å befästningars delfond gällande underhållskvoten beräknats underhållsmedel till avrundat 214 000 kronor. Med samma tillfälliga begränsning av underhållsmedlen som departementschefen i det föregående förutsatt beräknar departementschefen ifrågavarande kostnader till 1 638 000 kronor respektive 203 000 kronor, eller tillhopa 1 841 000 kronor.

Anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. för flygvapnets delfond har för nästa budgetår beräknats till 6 006 000 kronor (nu 4 828 000 kronor).

I fråga om arméns, marinens och flygvapnets delfonder förutsätter departementschefen, att det skall få ankomma på Kungl. Maj:t att medgiva den jämkning mellan de särskilda posterna inom slutbeloppets ram, som kan finnas erforderlig.

Vad slutligen beträffar *befästningars delfond* må erinras om att enligt propositionen 1948:157 skall beräkningen av underhållskostnaderna för befästningar och bergrum ske i relation till anläggningsvärdet, varvid för såväl befästningar som bergrum skall tillämpas en gemensam underhållskvot å anläggningsvärdet den 1 juli 1946. Enligt propositionen 1951:88 har underhållskvoten bestämts till 0,6 % vid 1946 års prisnivå, vilken procentsats omräknad till 1951 års prisnivå med hjälp av byggnadsstyrelsens underhållskostnadsindex giver en underhållskvot av 0,9 %. Enligt denna beräkningsgrund har fortifikationsförvaltningen upptagit de procentberäknade underhållsmedlen för befästningar och bergrum till 5 813 000 kronor. Enligt förvaltningens åsikt borde samma normer tillämpas för hamnanläggningar tillhörande befästningars delfond som för dylika tillhörande marinens delfond. Riksräkenskapsverket har emellertid framhållit, att den procentuella beräkningsmetoden fortfarande bör tillämpas beträffande delfondens hamnanläggningar. I överensstämmelse härmed har riksräkenskapsverket upptagit de procentberäknade underhållsmedlen till 5 866 000 kronor. Med hänsyn till den tillfälliga minskning av underhållsmedlen som i det föregående förutsatts bör emellertid, framhåller departementschefen, detta belopp minskas till 5 592 000 kronor.

Medelsbehovet för reparations- och underhållskostnader m. m. under befästningars delfond beräknas för nästa budgetår till 7 349 000 kronor (nu 5 373 000 kronor).

För *avsättning till värdeminskningskonto* har upptagits ett sammanlagt belopp av 9 469 000 kronor (nu 8 957 000 kronor).

Anslagsposterna till *hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden* ha uppskattats till sammanlagt 3 662 000 kronor (nu 2 724 000 kronor).

Under titeln *Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler* redovisas de belopp, som över budgeten tillföras respektive fonder. Ersättningsbeloppen bestämmas i princip så, att en förräntning efter 4 % erhålles å det vid

respektive budgetårs ingång av fonderna disponerade statskapitalet, att i form av överskott tillföras riksstatens inkomstsida. Ersättningarna för till statsmyndigheter upplåtna lokaler för nästkommande budgetår beräknas för arméns delfond till 25 357 000 kronor, för marinens delfond till 9 170 000 kronor, för flygvapnets delfond till 15 217 000 kronor och för befästningars delfond till 13 643 000 kronor, eller tillhopa 63 387 000 kronor. De i riksstaten under fjärde huvudtiteln beräknade anslagen böra å riksstaten slutligt uppföras i överensstämmelse härmed.

Inkomsterna av *hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden* ha för nästa budgetår beräknats till 3 925 000 kronor (nu 3 451 000 kronor). För inkomster av *övnings- och skjutfält* har räknats med ett belopp av 1 475 000 kronor (nu 1 371 000 kronor). För *diverse inkomster* har beräknats 845 000 kronor (nu 837 000 kronor).

Det *överskott*, som skall tillföras riksstatens driftbudget, beräknas liksom hittills varit fallet till 4 % å det vid respektive budgetårs början i fonden ingående kapitalet. I överensstämmelse härmed har överskottet uppskattats till 21 125 000 kronor (nu 20 350 000 kronor).

Utskottet. Den verkställda beräkningen av reparations- och underhållskostnaderna har skett i huvudsaklig överensstämmelse med de för innevarande budgetår följda principerna. De på grundval härav uppgjorda kalkylerna ha icke givit utskottet anledning till erinran. Vid sin granskning av den gjorda beräkningen i övrigt av den av Kungl. Maj:t föreslagna staten för försvarets fastighetsfond har utskottet icke heller funnit något härvidlag vara att erinra. Utskottet tillstyrker alltså det framlagda statförslaget, varav följer att ersättningsanslagen under vederbörliga delfonder böra uppföras med av Kungl. Maj:t äskade belopp.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna vid statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 8 februari 1952 såsom bilaga fogat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1952/53;

b) till *Ersättning till försvarets fastighetsfond* för budgetåret 1952/53 under fjärde huvudtiteln anvisa följande förslagsanslag, nämligen under

Arméns delfond	kronor	25 357 000
Marinens delfond	»	9 170 000
Flygvapnets delfond.....	»	15 217 000
Befästningars delfond.....	»	13 643 000

Stockholm den 28 mars 1952.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.